

har faaet den Understøttelse, havt fire faste Lærere, to Hjælperlærere og tre Lærerinder, medens Marienhøst, der har havt den høieste Understøttelse, har havt 3 faste Lærere, 2 Hjælperlærere og 1 Lærerinde, saa det har heller ikke været det Hensyn. Det eneste tænkte Hensyn, der har nogenlunde kunnet tilfredsstille, har været vedkommende Forstanders politiske Standpunkt, om han har været meget ivrig Høiremand eller lunken Høiremand o. s. v., men det kan naturligvis ikke være den Grund, man har benyttet, det kan naturligvis ikke have været Grunden til Fordelingen, det forudsætter jeg selvfølgelig ikke, men det er det Æneste, som for os Udenforstaaende har kunnet tilfredsstille nogenlunde. Det er den ene Del af Bevillingen til Høiskolerne. Forudsætningen for den anden Del, som nu er 100,000 Kr. til fattige Elever paa Folkehøiskolerne, har altid været den, og det er slaaet stærkere og stærkere fast — at denne Understøttelse skulde gives til dem, Amdtsraadene anjaa for at være værdige og trængende, men det maatte være vedkommende Elevs egen Sag, hvilken Høiskole han eller hun — thi Bevillingen gjaldt ogsaa Pigehøiskolerne — vilde søge. Det er atter og atter ved Forhandlingen i dette Thing præciseret, at man tænkte sig, at denne Understøttelse ikke maatte være afhængig af, hvilken Skole den vedkommende Elev vilde søge. Derfor har man ogsaa fastslaaet den Bestemmelse, at Amdtsraadene ikke kunde forlange ubetinget, at de, der søge Understøttelse, skulde opgive, hvilken Skole de vilde søge; de vare fuldstændig berettigede til at undlade dette. Det er atter og atter slaaet fast, at saaledes er Forholdet. Her staa vi imidlertid lige overfor et Brud paa de Aftaler, der ere skete mellem dette Thing og Ministrene paa dette Punkt. Det vil jo være det høie Thing bekendt, at der har været ført Forhandling om og været nogen Usikkerhed om, hvilke Skoler der kunde anses for Høiskoler og hvilke ikke. Da denne Bevilling blev saa stor til fattige Elever, fremkom der nemlig af og til Andragender fra Folk, som vilde søge Skoler, man ikke var sikker paa kunde betegnes som Høiskoler, f. Ex. private Fortættelsesskoler, der havde Undervisning for Vogne ved Siden af, at de havde Undervisning for Børn, og saadanne meget forskellige artede Skoler. Man vil se i Listen, at der er flere Skoler, til hvilke der er givet Understøttelse, der ikke betegnes som Høiskoler, men ere Skoler oprettede i andet Viemed. Da der var nogen Usikkerhed paa dette Punkt, forfattede man en Liste over de Skoler, hvis Elever maatte anses for at være berettigede til at faae af denne Bevilling til fattige Høi-

skoleelever. Hvorledes benytter nu den nuværende høitærede Kultusminister denne Bevilling? Han benytter den saaledes, at dette Cirkulære til Skoleraadene gaar ud paa, at Bihy Høiskole er slettet af denne Fortegnelse. Jeg tør bestemt paastaa, at der ikke er noget som helst i denne Listes Fremkomst, der hentyder til, at den skulde benyttes til dermed at lukke Skoler ind og lukke Skoler ud. For de egentlige Høiskolers Vedkommende har der aldrig nogensinde været Tvivl om, at deres Elever ere berettigede til at modtage den Understøttelse, som er givet til fattige Høiskoleelever. Der har aldrig nogensinde været Tale om, at denne Liste skulde benyttes som Censurliste. Det er imidlertid det, som er sket her, at denne Fortegnelse er benyttet som Censurliste og benyttet paa en ganske mærkværdig Maade. Jeg forstaaer nemlig ikke rettere, end at Bestemmelsen skal have tilbagevirkende Kraft, nemlig saaledes, at man vil tage Understøttelse bort fra dem, hvem der allerede er bevilget Understøttelse, ja maafe endog udbetalt en større eller mindre Del deraf. Altsaa, det er en Bestemmelse, som har tilbagevirkende Kraft; anderledes kan jeg nemlig ikke forstaa den, og hvorledes den skal kunne iværksættes, det er ligeledes meget vanskeligt at forstaa. Altsaa, et fattigt Menneske søger om Understøttelse og opgiver ikke, hvilken Skole han vil søge; der bliver bevilget ham den og den Understøttelse, og han faar Meddelelse derom. Den Vedkommende søger en af disse Skoler — i dette Tilfælde er det Bihy, men det kan lige saa godt et andet Navn træffe — en anden Skole — aldeles uvidende om, at der er noget Naadent ved det. Der bliver altsaa nægtet, maa jeg forudsætte, Udbetaling af den Sum, som er bevilget. Jeg anser dette for at være en i høieste Grad forkastelig Fremgangsmaade lige over for Vedkommende, som ikke absolut kan være kjendt med alle Finesser ved Ministerens Opfattelse og de tidligere Forhandlinger, der kunne være førte herom, og det kommer for ham let til at se ud som et fuldstændig Brud paa Tro og Love, naar man vil berøve ham en Understøttelse, som han har søgt om, og som paa lovlig Maade er bevilget ham. Jeg anser denne Sag for at være meget alvorlig. Spørgsmaalet om min egen Stilling og min egen Høiskoles Stilling til Sagen ligger mig ikke synderlig paa Hjerter, men det forekommer mig aldeles klart, at efter den Maade, hvorpaa vi nu have set i de senere Aar, at Understøttelserne, de direkte Understøttelser ere uddelte, hvor Ingen er i Stand til at fatte den ledende Tanke deri, og nu efter dette Sidste som første Indgreb i de fattige